

CYKL LEKCJI POŚWIĘCONYCH OMAWIANIU LEKTURY OBOWIĄZKOWEJ C.S.LEWISA: "OPOWIEŚCI Z NARNII.LEW,CZAROWNICA I STARA SZAFA"

Opracowała:

Anna Szczygieł-nauczycielka języka polskiego w Szkole Podstawowej nr1 w Jarosławiu

Cykl lekcji poświęconych omawianiu lektury obowiązkowej ma za zadanie z jednej strony uświadomić uczniom wartość przyjaźni, rodziny i dobra , a z drugiej strony wciągnąć ich do wspólnego działania, wyciągania wniosków i ... zabawy

Cele ogólne towarzyszące cyklowi zajęć:

- rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich (I.1.)
- znajomość wybranych utworów z literatury światowej (I.2.)
- rozwijanie zdolności dostrzegania wartości prawdy, dobra, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami (I.4.)
- kształcenie umiejętności porozumiewania się w różnych sytuacjach (II.4.)
- rozwijanie umiejętności wypowiedzania się w określonych formach wypowiedzi ustnych i pisemnych (III.2.)

Cele szczegółowe:

- opowiada o zdarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność (I.7.)
- określa cechy bohaterów(I.1.11.)
- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach(I.1.19)
- wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera (I.1.20.)
- dokonuje odczytania tekstu poprzez przekład intersemiotyczny (I.2.12.)
- rozpoznaje równoważniki zdań (II.1.12.)
- stosuje synonimy we własnych wypowiedziach (II.2.8.)
- pisze poprawnie (II.4.1.)
- dokonuje selekcji informacji (III.1.4.)
- tworzy spójne wypowiedzi (III.2.1.)

- tworzy plan odtwórczy tekstu (III.2.3.)
- redaguje notatki (III.2.4.)
- tworzy opowiadanie związane z treścią utworu (III.2.7.)
- redaguje scenariusz filmowy (III.2.8.)

Metody i formy pracy:

- praca w grupach
- praca indywidualna
- praca z tekstem
- burza mózgów
- wykład
- TOC -logiczna gałązka(określanie związków przyczynowo -skutkowych)
- problemowa
- rozmowa dydaktyczna

Umiejętności rozwijane podczas kolejnych zajęć:

- poprawne i zrozumiałe komunikowanie się
- umiejętność kreatywnego rozwiązywania problemów
- rozumienie i refleksyjne przetwarzanie tekstu
- umiejętność pracy w zespole

Pomoce:

- małe karteczki/fiszki ,na których powinien się zmieścić jeden punkt planu wydarzeń
- arkusze papieru pakowego
- kolorowe pisaki
- kartki papieru A4
- tekst lektury
- dostępne teksty ogłoszeń

Poniższe tematy zostały zrealizowane podczas omawiania lektury w klasie 5 w Szkole Podstawowej nr1 w Jarosławiu. Ponieważ praca w każdym zespole jest inna, trudno stwierdzić ,na ile uda się wykorzystać te propozycje w innych warunkach, ale może staną się one inspiracją do realizacji nowych tematów, dlatego też cele i metody pojawiają się w części wstępnej i dotyczą odpowiednio całego cyklu zajęć, a wnioski i notatki są tylko luźną propozycją.

Temat: Po drugiej stronie szafy wszystko zdarzyć się może...co przeżyły i kogo spotkały dzieci w Narnii?

W zależności od liczebności klasy uczniów można podzielić na 3 lub 6 grup.

Każda z grup ma za zadanie zająć się jedną wizytą dzieci w Narnii i ułożyć plan wydarzeń.

Uczniowie otrzymują przygotowane przez nauczyciela fiszki ,na których mają zapisać plan wydarzeń -1.i 2.wizyta-ok.7-8 punktów,3.wizyta-ok.15 punktów w formie równoważników zdań (Załącznik nr 1).

Na 2 fiszkach uczniowie dostają zapisane wydarzenie i nr punktu, muszą uzupełnić pozostałe.

W przypadku 6 grup - dwie grupy pracują nad tą samą wizytą i przygotowują własny plan wydarzeń.

Po ok. 10 min.,(grupa opracowująca 3.wizytę może potrzebować trochę więcej czasu) grupy pracujące nad daną wizytą łączą się, prezentują swoją pracę i tworzą ze swoich zapisów jeden plan, wybierając najtrafniejsze zapisy i poprawiając sformułowania ,dbają jednocześnie o poprawność zapisu i stosowanie synonimów.

Każda grupa układa swój plan wydarzeń na ławce .

Uczniowie zapisują plany wydarzeń kolejnych wizyt w zeszytach-najlepiej, jeśli sfotografują telefonem pracę kolejnych grup i spokojnie uzupełnią zapisy w zeszytach.

ZAŁĄCZNIK NR 1.

Wizyta 1.

Uczniowie dostają 8 ponumerowanych karteczek.

Na 1.nauczyciel zapisał : Zwiedzanie domu przez dzieci.

Na 4. -Podwieczorek u Tumnusa.

Uczniowie uzupełniają brakujące wydarzenia, nie zmieniając gotowych zapisów.

Wizyta 2.

Na 2.karteczce zapis -Wejście Edmunda za łucją do szafy.

Na 7. -Kłamstwo Edmunda.

Wizyta 3.

Na 3.kartce - Pomoc drozda.

Na 7. -Spotkanie dzieci ze Świętym Mikołajem.

Na 11.-Pogodzenie się Edmunda z rodzeństwem.

Jeżeli grup jest 6 ,wówczas odpowiednio przygotowujemy karteczki, zmieniając zapisy i numery wydarzeń, w ten sposób po połączeniu grup, uczniowie dostrzegą poprawność swojego działania i wybiorą wspólnie jeden plan.

Oczywiście są to tylko propozycje, nauczyciel może podać inne wydarzenia na innych numerach kartek, ważne ,by uczniowie mieli jakąś wskazówkę oraz ograniczoną liczbę punktów, a jednocześnie byli świadomi, że ich plan musi obejmować pewną całość.

W ten sposób na końcu lekcji będzie gotowy plan , według którego uczniowie będą mogli opowiadać przebieg wydarzeń ,a podczas kolejnych lekcji będzie podpowiedzią i wskazówką do innych działań.

Temat :Aslanie, przybywaj, ponieważ...

(lekcja dwugodzinna)

Uczniowie działają wg przedstawionego planu:

A).Na początku mają odnaleźć w tekście lektury informacje na temat podany w punkcie 1. i zapisać w zeszyte; najlepiej, gdy zrobią to dwójkami, tak jak siedzą w ławce:

1.Reakcja dzieci na dźwięk słowa Aslan :

Piotr -

Zuzanna -

Łucja -

Edmund -

Ważne, by wyznaczyć czas ; po jego upływie uczniowie odczytują swoje zapisy, ewentualnie uzupełniają je .

B).Kolejne zadanie to szukanie odpowiedzi na pytanie:

2.Aslanie,jaki jesteś?

Ponieważ materiał jest obszerny, najlepiej podać uczniom gotowy plan. Pod każdym punktem uczniowie zostawiają miejsce, a następnie w dwu- lub czteroosobowych grupach uzupełniają zapis cechami Aslana:

1.Wieczorna opowieść Bobrów.

2.Spotkanie przy Kamiennym Stole.

3.Rozmowa z Edmundem.

4.Układ z Czarownicą.

5.Oczekiwanie na wyrok.

6.Ofiara .

7.Powrót Aslana.

8.Ożywienie posągów.

9.Bitwa.

10.Koronacja .

11.Odejście.

Po określonym czasie uczniowie odczytują efekty swojej pracy i uzupełniają zapisy.

Na podstawie ww. zapisów, uczniowie próbują odpowiedzieć na pytanie :Jaki jest Aslan?

Wniosek zapisują w zeszyte.

C).Następnie uczniowie zgłaszają swoje spostrzeżenia na temat:

3.Jakie zmiany nastąpiły w Narnii po przybyciu Aslana?

(zapisują w formie podpunktów)

D).Na zakończenie zajęć wracamy do tematu lekcji; uczniowie dokończają temat, dopisując zgłaszane przez siebie propozycje:

4.Asłanie , przybywaj, ponieważ...

...tęsknimy za wiosną,

...mamy dość Białej Czarownicy

...boimy się.....

To tylko propozycje, które, jak zawsze zweryfikuje życie, bowiem, jak wiadomo-każda lekcja i każdy zespół klasowy to inne wyzwanie...

Temat: Trudna sztuka wyborów, czyli walka dobra ze złem w książce C.S. Lewisa.

(lekcja 2-godzinna)

Po wyjaśnieniu metody TOC-logiczna gałązka - uczniowie po raz pierwszy zetknęli się z taką formą pracy- grupy przystępują do działania.

Nauczyciel dogląda, czy uczniowie zrozumieli ,jak mają pracować, udziela ewentualnych wskazówek, wyjaśnia niezrozumiałe kwestie.

Po sprawdzeniu jakości pracy poleca przepisać notatkę do zeszytu, ważne ,by pilnować zapisu – „od dołu”.(Załącznik nr 2.)

Uczniowie zostają podzieleni w zależności od liczebności zespołu klasowego na 3 lub 6 grup.

Każda grupa dostaje 7 ponumerowanych karteczek

Na pierwszej i ostatniej znajdują się zapisy nauczyciela-jest to wskazówka od czego uczniowie mają wyjść i do jakiego wniosku dojść (ponieważ jest to pierwsza próba pracy tą metodą wymaga pewnych podpowiedzi, by temat został zrealizowany, a uczniowie wykonali swoje zadania.

1.grupa:

1.Edmund spotyka Czarownicę i jest nią oczarowany.

7.Zło bierze górę w Edmundzie.

2.grupa:

1.Edmund ucieka z domu Bobrów do Czarownicy.

7.Edmund zaczyna rozumieć swój błąd.

3.grupa

1.Piotr (i reszta rodzeństwa)czuje się odpowiedzialny za Edmunda.

7.Dobro zwycięża i wszyscy są szczęśliwi.

Jeżeli grup jest 6 wówczas dwie grupy pracują nad tym samym zagadnieniem.

Następnie uczniowie prezentują efekty swojej pracy .

Załącznik nr 2.

Przykładowy zapis jednej z grup:

Dobro zwycięża i wszyscy są szczęśliwi

to

Rozpoczyna się walka dobra ze złem

jeżeli

to

Lew obiecuje oddać życie za Edmunda

jeżeli

to

Udają się do Kamiennego Stołu i spotykają Aslana

jeżeli

to

Szukają brata

jeżeli

to

Martwią się o niego

jeżeli

to

Piotr(i reszta rodzeństwa)czuje się odpowiedzialny za Edmunda

jeżeli

Następnie uczniowie wskazują dobre i złe elementy fabuły, uzasadniają swój wybór i w kierowanej rozmowie dostrzegają, że niektóre elementy zła na początku takie się nie wydają, np. smaczne ptasie mleczko, zachowanie Czarownicy podczas pierwszego spotkania.

Zło w książce

-
-
-

Dobro w książce

-
-
-

Sformułowanie wniosku ,podsumowanie tematu lekcji.

Temat: Narnia jest wolna!-piszemy ogłoszenie.

- 1.Rozmowa na temat sposobu przekazywania informacji w ogłoszeniach.
- 2.Przeglądanie dostępnych ogłoszeń(przyniesionych przez uczniów lub nauczyciela) i wypisywanie wspólnych elementów.
- 3.Uporządkowanie i sformułowanie notatki na temat jak napisać dobre ogłoszenie.
- 4.Ćwiczenie-do wykonania na lekcji:

Władcy Narnii organizują bal z okazji oswobodzenia kraju spod władzy Białej Czarownicy. Napisz w ich imieniu ogłoszenie, w którym zachęcisz poddanych do udziału w tym balu. Podaj dwa argumenty, dlaczego warto wziąć udział w tym wydarzeniu.

(zebranie prac, ocena, omówienie)

Temat: Dlaczego dzieciom udało się pokonać Białą Czarownicę?(charakteryzujemy Łucję, Piotra, Zuzannę i Edmunda)

(lekcja 2-godzinna)

Kolejna lekcja z wykorzystaniem gałązki TOC i jednocześnie pierwsze poważniejsze zetknięcie się z charakterystyką bohaterów literackich, jednak jeszcze bez wprowadzania teoretycznych wiadomości na temat pisania charakterystyki.

Nauczyciel przedstawia temat lekcji i informuje o jej celach.

Uczniowie mają zwrócić uwagę na cechy bohaterów, które pomogły im w walce z Czarownicą.

Podział klasy na 4 grupy i rozdanie arkuszy papieru pakowego. Każda grupa pracuje nad dwoma cechami, po określonym czasie następuje zamiana arkuszy i grupa dopisuje dwie nowe cechy, i tak do momentu, kiedy każda grupa opracuje każdego bohatera. Na końcu arkusz powinien wrócić do grupy, która zaczynała z nim pracę.

Na każdym arkuszu zapisane jest imię jednego z bohaterów, uczniowie mają działać wg podanego ogólnego planu:

Przedstawienie postaci

Cecha i jej uzasadnienie

Ocena

Lider grupy prezentuje efekty pracy i omawia je; na podstawie oceny postaci, uczniowie wyciągają wnioski i odpowiadają na pytanie postawione w temacie lekcji.

UWAGA!!! należy zwrócić uwagę, by uczniowie przy charakterystyce Edmunda znaleźli jego pozytywne cechy, a nie tylko same negatywne, wówczas temat zostanie zrealizowany w pełni. (Załącznik nr 3.)

Załącznik nr3.

Fragment Przykładowego zapisu jednej z grup(pamiętamy, że zapis prowadzimy” od dołu do góry”)

PIOTR-uczynny, pomocny, opiekuńczy

Czarownica jest słabsza

dziewczynka czuje się bezpieczniej

to

Zabił wilka Maugrina

zabronił Edmundowi dokuczać Łucji

jeżeli

to

Jest odważny

jest odpowiedzialny

jeżeli

to

(przedstawienie postaci)

Piotr jest najstarszy z rodzeństwa

jeżeli

Po prezentacji prac poszczególnych grup i ocenie czworga bohaterów uczniowie odpowiadają na pytanie postawione w temacie lekcji, zwracając uwagę na fakt, że wspólne działanie ,troska o innych itp. potrafią pokonać każde zło.

Temat: Opowieści z Narnii-wyprawa w nieznaną świat.

Zajęcia mają na celu podsumowanie cyklu lekcji i jednocześnie uświadomić wymowę utworu, jak i pokazać związki ze znanymi uczniom motywami z innych utworów.

Uczniowie uzupełniają "tabelkę" i wyciągają wnioski - Narnia dawała ucieczkę od rzeczywistości, poczucie bezpieczeństwa; w świecie za szafą można było znaleźć elementy świata baśniowego, mitologicznego, nawiązania do Biblii i epoki średniowiecza

ANGLIA

S

NARNIA

Z

A

F

A

Na zakończenie cyklu lekcji uczniowie dostają pracę pisemną:

Zadanie(temat do wyboru)

1.Jeden dzień w Narnii...-Odwołując się do treści wydarzeń przedstawionych w lekturze, napisz opowiadanie, w którym- wraz z bohaterem książki- weźmiesz udział w wybranej przygodzie i zmienisz bieg wydarzeń...

2.Jeden z bohaterów powieści C.S. Lewisa spotyka jednego- z poznanych na lekcji- bohatera mitologicznego...jest to początek ich wspólnej przygody. Napisz opowiadanie, odwołując się do konkretnych wydarzeń z wybranych tekstów.

*3.Nie żyjemy dla siebie, ale dla innych...Wyjaśnij, jak rozumiesz te słowa, odwołując się do postawy poznanych na lekcjach bohaterów :Aslana, Prometeusza i Nemecka.

Uwaga!!!

-Wybrany temat przepiszesz, na kartce ,na...(podanie terminu).

-Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 wyrazów(samodzielnych i niesamodzielnych, tj. spójniki, przyimki, itp.) – na końcu każdej strony podaj liczbę wyrazów, a na końcu -sumę.

-Zadanie ma dowodzić, że dobrze znasz treść wybranych lektur.

Temat :Za baśniowymi drzwiami ...nasza wizyta w baśniowych krainach. Prezentacja przygotowanych filmów.

Po kilku pierwszych lekcjach uczniowie zostają podzieleni na 4-osobowe grupy i otrzymują zadanie, na którego realizację mają około trzech tygodni.

W określonym terminie uczniowie prezentują efekty swojej pracy .

ZADANIE

Za baśniowymi drzwiami...

Przy pomocy telefonu komórkowego nakręćcie krótki -maksymalnie 5-minutowy film, w którym przedstawicie swoją przygodę(swoje przygody) w baśniowym świecie.

Plan działania:

- 1.Wybercie jedną znaną baśń(np. Andersena).
- 2.Wyobraźcie sobie, że wkraczacie w świat przedstawiony wybranej baśni i spotykacie się z jej bohaterami(bohaterem).
- 3.Zaproponujcie własną wersję wydarzeń i przedstawcie swoją przygodę, w której wezmą też udział bohaterowie baśni.
- 4.Zadbajcie o charakteryzację, kostiumy, scenografię, itp.
- 5.Nagrajcie film i przygotujcie się do jego prezentacji w klasie **określony termin.**

WAŻNE!!!!!!!

- 1.Czy film nie przekracza limitu czasu?
- 2.Czy widzowie mogą rozpoznać baśń, którą wybraliście?
- 3.Czy każdy członek grupy wziął udział zarówno w pracach przygotowawczych, jak i w grze?(Załącznik do zadania do wypełniania na bieżąco i po zakończeniu pracy -dostarczyć na lekcję w dniu prezentacji).
- 4.Czy Wasze wypowiedzi są wyraźne, a ruch przemyślany?

ZAŁĄCZNIK DO ZADANIA

GRUPA.....

BAŚŃ.....

IMIĘ I NAZWISKO	WKŁAD W PRACĘ PRZYGOTOWAWCZE	ODGRYWANA ROLA	WKŁAD W GRĘ	INNE